

Załącznik nr 1
do zarządzenia Zarządzenie Nr 17/2024
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
z dnia 11 września 2024 r.
w sprawie wdrożenia w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Katowicach procedury dokonywania zgłoszeń
naruszeń prawa i podejmowanych działań następczych

ZATWIERDZAM:

11.09.2024 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH

Mirosława Mierczyk-Sawicka

**Procedura
dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa
i podejmowania działań następczych
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Katowicach
„Procedura zgłoszeń wewnętrznych”**

OPRACOWAŁ

Tadeusz Podmagórski – Najda

11.09.2024 r.

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Procedura zgłaszania przypadków naruszeń prawa i podejmowanych działań następczych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, zwana dalej „Procedurą zgłoszeń wewnętrznych”, określa wewnętrzne zasady zgłoszeń naruszeń prawa w Regionalnej Ochrony Środowiska w Katowicach, zwanej dalej „Regionalną Dyrekcją”, zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. Urz. UE L.305/17) oraz ustawą z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r., poz. 928).

2. W Procedurze zgłaszania naruszeń prawa uregulowano następujące zagadnienia:

- 1) uprawnionych do zgłaszania naruszeń prawa oraz warunki objęcia ich ochroną;
- 2) zasady i sposoby przyjmowania zgłoszeń oraz potwierdzania ich przyjęcia;
- 3) zasady przeprowadzania działań następczych oraz przekazywania informacji zwrotnej zgłaszającemu;
- 4) zasady dokumentowania procesów zgłaszania naruszeń prawa oraz prowadzenia rejestrów zgłoszeń wewnętrznych;
- 5) zasady publikacji na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji informacji wymaganych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii;
- 6) zasady przetwarzania danych osobowych osób biorących udział w procesie zgłaszania naruszeń prawa;
- 7) środki służące ochronie przed działaniami odwetowymi;
- 8) zasady dokonywania okresowego przeglądu procesu zgłaszania naruszenia prawa w celu jego poprawnego i efektywnego funkcjonowania;
- 9) zgłoszenia zewnętrzne do organów publicznych oraz w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej.

Rozdział 2 Słownik pojęć

§ 2. Występujące w Procedurze zgłaszania naruszeń prawa pojęcia i skróty oznaczają:

- 1) **dane osobowe** - rozumie się przez to informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora, takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;
- 2) **działania następcze** – rozumie się przez to działanie podjęte przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach lub organ publiczny w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu przeciwdziałaniu naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym poprzez dochodzenie wewnętrzne, postępowanie wyjaśniające, wniesienie oskarżenia, działania podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń;
- 3) **działania odwetowe** – rozumie się przez to bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę zgłaszającemu;
- 4) **EZD** – rozumienie się przez to elektroniczne zarządzanie dokumentacją, czyli system wykonywania czynności kancelaryjnych, dokumentowania przebiegu załatwiania spraw, gromadzenia i tworzenia dokumentacji w postaci elektronicznej, realizowany w ramach systemu teleinformatycznego;
- 5) **informacje o naruszeniu prawa** – rozumie się przez to informację, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło

- lub prawdopodobnie dojdzie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, w której zgłaszający pracuje, pracował, lub w innej organizacji, z którą zgłaszający utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- 6) **informacje zwrotne** – rozumie się przez to przekazanie zgłaszającemu informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
 - 7) **kontekst związany z pracą** – rozumie się przez to całokształt okoliczności związanych ze stosunkiem pracy lub innym stosunkiem prawnym stanowiącym podstawę świadczenia pracy, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa;
 - 8) **Naczelnik Wydziału lub Główny księgowy** - rozumie się przez to osoby, kierujące wyodrębnioną komórką organizacyjną w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach;
 - 9) **naruszenie prawa** – rozumie się przez to działania lub zaniechania, które są niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa;
 - 10) **organ centralny** – rozumie się przez to organ administracji publicznej właściwy w sprawach udzielania informacji i wsparcia w sprawach zgłaszania i publicznego ujawniania naruszeń prawa oraz przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych o naruszeniach prawa w dziedzinach objętych ustawą o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa, ich wstępnej weryfikacji i przekazania organom właściwym celem podjęcia działań następczych;
 - 11) **osoba, której dotyczy zgłoszenie** – rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą ta osoba jest powiązana;
 - 12) **osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia** – rozumie się przez to osobę fizyczną, która pomaga zgłaszającemu w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą;
 - 13) **pracodawca** – rozumie się przez to Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Katowicach reprezentowaną w sprawach z zakresu prawa pracy przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zwanym dalej Regionalnym Dyrektorem;
 - 14) **pracownik** – rozumie się przez to wszystkie osoby pracujące w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, bez względu na podstawę zatrudnienia;
 - 15) **przetwarzanie danych osobowych** – rozumie się przez to operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, takich jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;
 - 16) **Regionalna Dyrekcja** – rozumie się przez to Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Katowicach;
 - 17) **system informatyczny** – rozumie się przez to zespół współpracujących ze sobą urządzeń, programów, procedur przetwarzania informacji i narzędzi programowych zastosowanych w celu przetwarzania danych;
 - 18) **środki techniczne i organizacyjne** – należy przez to rozumieć środki techniczne i organizacyjne niezbędne dla zapewnienia poufności, integralności i rozliczalności przetwarzanych danych osobowych;
 - 19) **ujawnienie publiczne** – rozumie się przez to podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
 - 20) **usuwanie danych** – rozumie się przez to zniszczenie danych osobowych lub taką ich modyfikację, która nie pozwoli na ustalenie tożsamości osoby, której dane dotyczą;
 - 21) **zabezpieczenie danych w systemie informatycznym** – rozumie się przez to wdrożenie i eksploatację stosownych środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych przed ich nieuprawnionym przetwarzaniem;
 - 22) **zgłaszający** - rozumie się przez to osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą;
 - 23) **zgłoszenie** – rozumie się przez to zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne;
 - 24) **zgłoszenie wewnętrzne** – rozumie się przez to przekazanie informacji o naruszeniu prawa pracodawcy;
 - 25) **zgłoszenie zewnętrzne** – rozumie się przez to przekazanie informacji o naruszeniu prawa organowi publicznemu lub organowi centralnemu;

- 26) **zgoda osoby, której dane dotyczą** – oznacza to dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych.

Rozdział 3 **Katalog naruszeń prawa**

§ 3. Przedmiotem zgłoszenia w Regionalnej Dyrekcji mogą być naruszenia dotyczące:

- 1) korupcji;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) usług, produktów i rynków finansowych;
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 6) bezpieczeństwa transportu;
- 7) ochrony środowiska;
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 11) zdrowia publicznego;
- 12) ochrony konsumentów;
- 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych;
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

Rozdział 4 **Uprawnieni do zgłaszania naruszeń prawa oraz warunki objęcia ich ochroną**

§ 4. Zgłaszający powinien dokonać zgłoszenia, niezwłocznie po powzięciu informacji o naruszeniu prawa lub potencjalnej możliwości naruszenia prawa.

§ 5. Osobami uprawnionymi do dokonania zgłoszeń naruszeń prawa, są w szczególności:

- 1) pracownicy zatrudnieni w Regionalnej Dyrekcji;
- 2) osoby ubiegające się o zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji;
- 3) osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 4) osoby świadczącej pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 5) stażyści;
- 6) wolontariusze;
- 7) praktykanci.

§ 6. 1. Zgłaszający podlega ochronie, pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja o naruszeniu prawa jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że informacja taka stanowi naruszenie, o którym mowa w § 3.

2. Ochronie podlegają także osoby pomagające w dokonaniu zgłoszenia, osoby trzecie powiązane z osobami dokonującymi zgłoszenia (świadkowie, współpracownicy lub krewni) oraz podmioty prawne, które stanowią własność osoby dokonującej zgłoszenia, dla których osoba pracuje lub z którym jest powiązana w kontekście pracy.

3. Ochronie podlegają także Zgłaszający, którzy dokonali anonimowego ujawnienia publicznego naruszenia prawa, a następnie zostali zidentyfikowani i doświadczyli działań odwetowych, pod warunkiem, że spełniają warunki określone w ust. 1.

4. Ujawnienie tożsamości osób, o których mowa w ust. 1-3, może nastąpić tylko w przypadku gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy lub gdy osoby te wyraziły zgodę na ujawnienie danych osobowych.

§ 7.1. Ochronie nie podlegają Zgłaszający, którzy:

- 1) przekazują informacje nieprawdziwe lub stanowiące nadużycie, z uwagi na celowe i świadome przekazywanie błędnych lub wprowadzających w błąd informacji, chyba że zgłoszenia będą wynikały z niezamierzonego błędu Zgłaszającego wynikającego z przekazania niedokładnych informacji na temat naruszeń;
- 2) przekazują informacje w pełni publicznie dostępne;
- 3) przekazują nieuzasadnione plotki lub pogłoski.

2. Zgłaszający przekazujący informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, mogą być pociągnięte do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

§ 8. Zgłaszający zostaje poinformowany pisemnie o objęciu go ochroną w momencie przekazywania informacji zwrotnej. W przypadku odmowy objęcia ochroną Zgłaszającego wymagane jest uzasadnienie decyzji.

Rozdział 5

Zasady i sposoby przyjmowania zgłoszeń oraz potwierdzania ich przyjęcia

§ 9.1. Do przyjęcia zgłoszenia wyznacza się Przewodniczącego Zespołu ds. naruszeń prawa.

2. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Zespołu ds. naruszeń prawa, kolejną osobą przyjmującą zgłoszenia jest jeden z członków Zespołu ds. naruszeń prawa, każdorazowo wyznaczany przez Regionalnego Dyrektora.

3. Do obowiązków pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, należy:

- 1) odbiór i wstępna weryfikacja zgłoszenia;
- 2) potwierdzenie zgłaszającemu przyjęcia zgłoszenia, a także przekazanie zgłaszającemu klauzuli informacyjnej, o której mowa w art. 13 i 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. – ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych;
- 3) usunięcie z treści dokumentu lub nośnika informacji danych osobowych zgłaszającego;
- 4) zorganizowanie spotkania ze zgłaszającym w celu przyjęcia zgłoszenia;
- 5) prowadzenie rejestru zgłoszeń wewnętrznych;
- 6) przechowywanie dokumentacji papierowej dotyczącej zgłoszenia w wyznaczonym pomieszczeniu, w zamkniętej szafie, uniemożliwiając dostęp osobom nieuprawnionym, zaś nośników informacji w formie zaszyfrowanej, na wyznaczonym sprzęcie komputerowym.

§ 10. Procedura zgłaszania naruszeń prawa nie przewiduje przyjmowania zgłoszeń anonimowych.

§ 11. Jeżeli zgłoszenie było przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia i nie zawarto w nim istotnych i nowych informacji na temat naruszeń, Zespół ds. naruszeń prawa, o którym mowa w § 16, wnioskuje do Regionalnego Dyrektora, zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 17 lit. b, o zamknięcie postępowania i nie podejmowanie działań następczych.

§ 12. 1. Zgłoszenia mogą być dokonywane poprzez dedykowane poufne kanały zgłoszeń funkcjonujące w Regionalnej Dyrekcji, a w szczególności:

- 1) listownie pod adres: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach

Plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice z dopiskiem na kopercie „**Zgłoszenie naruszenia prawa – do rąk własnych**”;

- 2) za pomocą poczty elektronicznej na adres naruszenia.katowice@rdos.gov.pl przy wykorzystaniu dedykowanego formularza „Karta zgłoszenia naruszenia prawa”, którego wzór określa załącznik nr 1 do Procedury;
- 3) na wniosek zgłaszającego, za pomocą bezpośredniego spotkania zorganizowanego w terminie 14 dni od dnia otrzymania zgłoszenia. Niniejszy wniosek należy przesłać na podany powyżej adres e-mailowy wypełniając dedykowany formularz, którego wzór określono w załączniku nr 3 do Procedury.
 2. W przypadku zgłoszenia osobistego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przyjmujący ma prawo udokumentować spotkanie za pomocą protokołu spotkania, odtwarzającego jego dokładny przebieg. Przyjmujący zgłoszenie zapewnia Zgłaszającemu możliwość sprawdzenia, poprawienia, zatwierdzenia protokołu spotkania poprzez jego podpisanie.
 3. Za uruchomienie i obsługę techniczną kanału, o którym mowa w ust.1 pkt 2, odpowiada Administrator Bezpieczeństwa Systemów Informatycznych.
 4. Zgłoszenia, o których mowa w ust. 1, nie podlegają rejestracji w korespondencji przychodzącej w systemie EZD.

§ 13.1. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności:

- 1) datę zgłoszenia;
- 2) dane osoby dokonującej zgłoszenia, w tym imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy, adres do korespondencji oraz adres poczty email;
- 3) wskazanie adresu, na który ma być przekazana informacja zwrotna;
- 4) informację o możliwości utajnienia danych osobowych zgłaszającego;
- 5) wskazanie jakiego obszaru dotyczy naruszenie prawa;
- 6) dane osób, które dopuściły się naruszenia prawa, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy/inna forma świadczenia pracy;
- 7) orientacyjna data wystąpienia naruszenia/pozyskania informacji o naruszeniu prawa lub możliwości jego zaistnienia;
- 8) opis nieprawidłowości, w tym:
 - a) opis sprawy ze wskazaniem istotnych faktów mających znaczenie dla sprawy;
 - b) określenie, które przepisy prawa zostały naruszone;
 - c) wskazanie w jaki sposób zgłaszający dowiedział się o sprawie;
 - d) ewentualne wskazanie osób, z którymi zgłaszający kontaktował się w danej sprawie.

2. Zgłoszenie dodatkowo może zostać udokumentowane zebranych dowodami i informacjami, jakimi dysponuje zgłaszający, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania naruszeń prawa oraz wskazaniem świadków.

§ 14. 1. Potwierdzenie zgłaszającemu przyjęcia zgłoszenia następuje w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania na Formularzu potwierdzenia przyjęcia naruszenia prawa, którego wzór określa załącznik nr 5 do Procedury, chyba że zgłaszający nie podał adresu do korespondencji, na który należy przekazać potwierdzenie.

2. Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia, o którym mowa w § 12 ust.1 pkt 2, odbywa się w formie dokumentu elektronicznego. W przypadku zgłoszeń, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 1, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia przesyła się pod adres korespondencyjny, wskazany przez zgłaszającego. Natomiast w przypadku osobistego zgłoszenia naruszenia, o którym mowa w § 12 ust. 3, podczas spotkania.

3. Do potwierdzenia zgłoszenia załącza się klauzulę informacyjną, o której mowa w art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. – ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych.

§ 15.1. Przyjmujący zgłoszenie dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia poprzez sprawdzenie, czy osoba dokonująca zgłoszenia naruszenia prawa jest osobą do tego uprawnioną w rozumieniu § 5 Procedury zgłaszania naruszeń prawa.

2. Przed przekazaniem zgłoszenia Zespołowi ds. naruszeń prawa, o którym mowa w § 16, przyjmujący zgłoszenie usuwa z treści dokumentu lub nośnika informacji, dane osobowe zgłaszającego. Dane zgłaszającego są rejestrowane w oddzielnym pliku elektronicznym, zawierającym imię, nazwisko i adres korespondencyjny. Plik elektroniczny podlega każdorazowemu szyfrowaniu.

Rozdział 6

Powołanie Zespołu ds. naruszeń prawa

§ 16. Regionalny Dyrektor powołuje do rozpatrywania zgłoszeń przypadków naruszeń prawa w Regionalnej Dyrekcji Zespół ds. naruszeń prawa.

§ 17. Kwestie powołania oraz zasad pracy Zespołu ds. naruszeń prawa reguluje odrębne zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Rozdział 7

Zasady przeprowadzania działań następczych oraz przekazywania informacji zwrotnej zgłaszającemu

§ 20.1. Przyjmujący zgłoszenie, o którym mowa w § 9, po dokonaniu weryfikacji wstępnej zgłoszenia, niezwłocznie przekazuje je do Zespołu ds. naruszeń prawa celem wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

2. Zespół ds. naruszeń prawa w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego jest zobowiązany i uprawniony do:

- 1) przeprowadzenia starannego, rzetelnego i bezstronnego dochodzenia wewnętrznego;
- 2) dokonania oceny prawdziwości zgłoszenia naruszenia prawa;
- 3) wyjaśnienia wszelkich istotnych okoliczności sprawy;
- 4) występowania do zgłaszającego o przekazanie dodatkowych informacji;
- 5) przekazywania zgłaszającemu informacji zwrotnej;
- 6) przekazywania zgłaszającemu informacji o objęciu lub odmowie przyznania ochrony;
- 7) zebrania wszelkich dowodów w sprawie;
- 8) uzyskiwania ustnych i pisemnych wyjaśnień od pracowników i zleceniobiorców jednostki;
- 9) dostępu do dokumentów i danych Regionalnej Dyrekcji;
- 10) uzyskiwania przetworzonych i nieprzetworzonych informacji od poszczególnych komórek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji;
- 11) dostępu do danych ze służbowych komputerów i telefonów Regionalnej Dyrekcji;
- 12) dostępu do pomieszczeń Regionalnej Dyrekcji w celu dokonania wizji lokalnej lub przeszukania i zabezpieczenia dowodów;
- 13) korzystania z pomocy administratora bezpieczeństwa systemów informatycznych;
- 14) korzystania z pomocy naczelników poszczególnych komórek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji w trakcie prowadzonych czynności;
- 15) konsultowania, w niezbędnym zakresie, uzyskanych informacji i danych ze zgłaszającym;
- 16) przedstawienia Regionalnemu Dyrektorowi rozstrzygnięcia w sprawie poprzez potwierdzenie naruszeń prawa oraz osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości lub braku podstaw do ich stwierdzenia;
- 17) wnioskowanie do Regionalnego Dyrektora o zamknięcie postępowania i nie podejmowanie działań następczych w przypadku:
 - a) skierowania zgłoszenia niebędącego w kompetencjach Regionalnej Dyrekcji oraz konieczności jego przekazania do właściwej instytucji;
 - b) skierowania zgłoszenia już rozpatrywanego przez zespół ds. naruszeń, do którego nie wniesiono dodatkowych dowodów w sprawie;
 - c) wniesienia niewystarczających dowodów w sprawie.

3. Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Zespół ds. naruszeń prawa powinno być zakończone w terminie umożliwiającym przekazanie informacji zwrotnej zgłaszającemu, o której mowa w § 23 ust.1.

§ 21.1. Z ustaleń poczynionych podczas posiedzenia Zespołu ds. naruszeń sekretarz sporządza raport z postępowania wyjaśniającego i przedkłada go Regionalnemu Dyrektorowi.

2. Raport zawiera opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ustalone nieprawidłowości i ich przyczyny, zakres i skutki oraz osoby za nie odpowiedzialne.

3. Wzór raportu określa załącznik nr 4 do Procedury.

§ 22. Regionalny Dyrektor na podstawie ustaleń Zespołu ds. naruszeń prawa, w przypadku potwierdzenia się naruszenia prawa, podejmuje decyzję o:

- 1) powiadomieniu organów ścigania, i/lub;
- 2) wnioskowaniu do Wspólnej Komisji Dyscyplinarnej o wyciągnięciu odpowiedzialności dyscyplinarnej wobec członka służby cywilnej winnego naruszenia prawa, i/lub;
- 3) wdrożeniu działań następczych celem przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

§ 23.1. Zespół ds. naruszeń prawa przekazuje Zgłaszającemu informację zwrotną w nieprzekraczalnym terminie 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub, w przypadku nieprzekazania potwierdzenia Zgłaszającemu, 3 miesięcy od upływu 7 dni od dokonania zgłoszenia.

2. Informacja zwrotna powinna zawierać w szczególności:

- 1) ustalenia dokonane w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego;
- 2) stwierdzenie lub brak stwierdzenia wystąpienia naruszenia prawa;
- 3) planowane lub podjęte działania następcze;
- 4) powody wybrania określonych działań następczych;
- 5) środki, które zostały lub zostaną zastosowane w reakcji na stwierdzone naruszenia prawa.

3. Wzór „informacji zwrotnej” zawiera załącznik nr 7 do Procedury.

§ 24. Jeżeli zgłoszenie o naruszeniu prawa przekazane przez Zgłaszającego nie stanowi informacji o naruszeniu prawa w rozumieniu Procedury zgłaszania naruszeń prawa Regionalny Dyrektor zawiadamia o tym Zgłaszającego.

Rozdział 8

Dokumentowanie procesów zgłaszania naruszeń prawa oraz prowadzenia rejestrów zgłoszeń wewnętrznych

§ 25. Dokumentacja w procesie zgłaszania naruszeń prawa prowadzona jest w formie tradycyjnej papierowej lub elektronicznej.

§ 26.1. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych prowadzi osoba przyjmująca zgłoszenia, o której mowa w § 9 lub wskazany członek Zespołu ds. Naruszeń prawa.

2. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych prowadzony jest wyłącznie w formie pliku elektronicznego, każdorazowo szyfrowanego. Rejestr opracowywany i przechowywany jest na wyznaczonym komputerze.

3. Rejestr zgłoszeń ma charakter poufny i nie podlega udostępnianiu.

4. Wpisu do rejestru zgłoszeń wewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wewnętrznego.

5. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych zawiera następujące dane:

- 1) numer zgłoszenia;
- 2) przedmiot naruszenia prawa;
- 3) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
- 4) adres do kontaktu sygnalisty;
- 5) datę dokonania zgłoszenia;
- 6) informację o podjętych działaniach następczych;
- 7) datę zakończenia sprawy.

6. Wzór rejestru zgłoszeń wewnętrznych stanowi załącznik nr 2 do Procedury.

7. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

Rozdział 9

Publikacja na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji informacji dotyczących przyjmowania zgłoszeń oraz podejmowania działań następczych

§ 27. Na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji publikacji podlegają następujące informacje:

- 1) warunki kwalifikowania się do objęcia ochroną;
- 2) dane kontaktowe zewnętrznych kanałów dokonywania zgłoszeń;
- 3) procedury mające zastosowanie w przypadku zgłaszania naruszeń, w tym informacje o tym, jaki może być wymagany przez właściwy organ sposób wyjaśnienia informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub przedstawienia dodatkowych informacji, informacje o terminach na przekazanie informacji zwrotnych oraz o rodzaju i zawartości takich informacji;
- 4) zasady poufności mające zastosowanie do zgłoszeń, a w szczególności informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych zgodnie z art. 17 niniejszej dyrektywy, art. 5 i 13 rozporządzenia (UE) 2016/679, art. 13 dyrektywy (UE) 2016/680 i art. 15 rozporządzenia (UE) 2018/1725 – w zależności od przypadku; L 305/40 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 26.11.2019;
- 5) charakter działań następczych, jakie należy podjąć w związku ze zgłoszeniem;
- 6) środki ochrony prawnej i procedury służące ochronie przed działaniami odwetowymi oraz dostępność poufnej porady dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia;
- 7) oświadczenie, w którym objaśnia się w sposób zrozumiały warunki, na jakich osoby dokonujące zgłoszenia są chronione przed ponoszeniem odpowiedzialności za naruszenie poufności oraz;
- 8) w stosownych przypadkach dane kontaktowe centrum informacyjnego lub jednego niezależnego organu administracyjnego.

Rozdział 10

Zakres przetwarzania danych osobowych osób biorących udział w procesie zgłaszania naruszenia prawa

§ 28. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w Regionalnej Dyrekcji, a dotyczących danych osobowych osób zgłaszających naruszenia jest Regionalny Dyrektor.

§ 29.1. Regionalna Dyrekcja, w celu weryfikacji zgłoszenia, wyjaśnienia jego treści oraz podjęcia działań następczych, może przetwarzać dane osobowe, osoby której dotyczy zgłoszenie, także bez jej zgody.

2. Przetwarzanie danych osobowych zawartych w zgłoszeniu, odbywa się na zasadach określonych w:

- 1) Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. Urz. UE L.305/17);
- 2) Ustawie z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r., poz.928);
- 3) Zarządzeniu nr 17 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie aktualizacji Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych oraz Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Katowicach.

§ 30.1. Dane osobowe zgłaszającego oraz inne dane pozwalające na ustalenie jego tożsamości nie podlegają ujawnieniu, chyba że za wyraźną zgodą zgłaszającego, przekazaną na piśmie osobie przyjmującej zgłoszenie.

2. Przepisu ust.1 nie stosuje się w przypadku, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony

przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie. Przed dokonaniem ujawnienia organ publiczny lub właściwy sąd zobowiązany jest do powiadomienia o tym sygnalistę.

§ 31.1. Dane osobowe zawarte w zgłoszeniu przetwarzane są w systemach informatycznych oraz w tradycyjnej formie papierowej.

2. Regionalny Dyrektor, w uzgodnieniu z Inspektorem Ochrony Danych i Administratorem Bezpieczeństwa Systemów Informatycznych, podejmuje decyzję o zastosowaniu właściwych rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapewniających zgodność przetwarzania danych z przepisami określonymi w § 29 ust. 2.

3. Przetwarzanie danych osobowych w systemie informatycznym polega na tym, że informacje zawarte w zgłoszeniu oraz późniejszej korespondencji w systemie zgłoszeniowym są trwale zaszyfrowane. Proces szyfrowania następuje także podczas transmisji pomiędzy serwerem, a urządzeniem użytkownika. Szyfrowanie danych jest wykonywane na każdym kroku procesu przetwarzania danych osobowych.

§ 32.1. Dane osobowe przekazane w formie papierowej, a zawarte w zgłoszeniu, przechowywane są w wyznaczonym przez Regionalnego Dyrektora pomieszczeniu, w szafie aktowej lub sejfie zamykanym na klucz, do której dostęp posiadają tylko upoważnione osoby.

2. Dane osobowe przekazane w formie elektronicznej, a zawarte w zgłoszeniu, przechowywane są na wyznaczonym serwerze, z zachowaniem zasad określonych w § 31 ust. 3.

§ 33.1. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następczych oraz przetwarzania danych osobowych osób wskazanych w zgłoszeniu, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienia Regionalnego Dyrektora.

2. Nadane upoważnienia muszą precyzyjnie wskazywać zakres uprawnień, do których upoważnione będą osoby.

§ 34. Dokumentacja dotycząca zgłoszeń przypadków naruszeń prawa i działań następczych, w tym rejestr zgłoszeń wewnętrznych przechowywane są przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami. W przypadku, gdy informacja ze zgłoszenia jest objęta przedmiotem postępowania sądowego, należy ją przechowywać dłużej, aż do wydania prawomocnego wyroku.

Rozdział 11

Środki służące ochronie przed działaniami odwetowymi

§ 35. Zgłaszającym podlegającym ochronie, o której mowa w § 6 ust.1-3, przysługują środki ochrony przed działaniami odwetowymi, określonymi w art.12 ust.1 i art. 13 ust. 2 ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r., poz. 928). Oznacza to, iż w stosunku do sygnalistów nie mogą być podejmowane działania odwetowe polegające w szczególności na:

- 1) odmowie nawiązania stosunku pracy;
- 2) wypowiedzeniu lub rozwiązaniu bez wypowiedzenia stosunku pracy;
- 3) niezawarciu umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, niezawarciu kolejnej umowy o pracę na czas określony lub niezawarciu umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony - w przypadku gdy sygnalista miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;
- 4) obniżeniu wysokości wynagrodzenia za pracę;
- 5) wstrzymaniu awansu albo pominięciu przy awansowaniu;
- 6) pominięciu przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń;
- 7) przeniesieniu na niższe stanowisko pracy;
- 8) zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
- 9) przekazaniu innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków sygnalisty;

- 10) niekorzystnej zmianie miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
- 11) negatywnej ocenie wyników pracy lub negatywnej opinii o pracy;
- 12) nałożeniu lub zastosowaniu środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
- 13) przymusie, zastraszaniu lub wykluczeniu;
- 14) mobbingu;
- 15) dyskryminacji;
- 16) niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniu;
- 17) wstrzymaniu udziału lub pominięciu przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;
- 18) nieuzasadnionym skierowaniu na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne, chyba że przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badania;
- 19) działaniu zmierzającym do utrudnienia znalezienia w przyszłości pracy w danym sektorze lub w danej branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego;
- 20) spowodowaniu straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu;
- 21) wyrządzeniu innej szkody niematerialnej, w tym naruszeniu dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia sygnalisty.

2. W zakresie pracy lub usług świadczonych na podstawie innego niż stosunek pracy stosunku prawnego:

- 1) wypowiedzenie umowy, której stroną jest sygnalista, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, odstąpienie od takiej umowy lub rozwiązanie jej bez wypowiedzenia;
- 2) nałożenie obowiązku lub odmowę przyznania, ograniczenie lub odebranie uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi.

Rozdział 12

Dokonywanie okresowego przeglądu procesu zgłaszania naruszenia prawa w celu jego poprawnego i efektywnego funkcjonowania

§ 36. Zespół ds. naruszeń prawa dokonuje okresowej analizy Procedury zgłaszania naruszeń prawa nie rzadziej niż raz na 3 lata.

§ 37. Zespół ds. naruszeń prawa przygotowuje propozycje zmian do Procedury zgłaszania naruszeń prawa, które przedkłada do zatwierdzenia Regionalnemu Dyrektorowi.

Rozdział 13

Zgłoszenia zewnętrzne do organów publicznych oraz, w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej

§ 38. Regionalny Dyrektor rekomenduje, by w pierwszej kolejności dokonywanie zgłoszeń o naruszeniu prawa, w zakresie określonym w § 3, odbywało się z wykorzystaniem wewnętrznego kanału zgłoszeń, zgodnie z niniejszą Procedurą zgłaszania naruszeń prawa.

§ 39.1. Do decyzji Zgłaszającego należy wybór organu, do którego dokona zgłoszenia naruszenia prawa.

2. Zgłoszenie może w każdym przypadku nastąpić również do Rzecznika Praw Obywatelskich, organu publicznego, organu centralnego oraz, w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej, z pominięciem niniejszej Procedury zgłaszania naruszeń prawa, w szczególności gdy:

- 1) w terminie na przekazanie informacji zwrotnej, ustalonym w niniejszej Procedurze zgłaszania naruszeń prawa, Regionalny Dyrektor nie podejmie działań następczych lub nie przekaze zgłaszającemu informacji zwrotnej lub;

- 2) zgłaszający ma uzasadnione podstawy by sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego; w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub;
- 3) dokonanie zgłoszenia wewnętrznego narazi zgłaszającego na działania odwetowe, lub;
- 4) w przypadku dokonania zgłoszenia wewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszenia prawa przez Regionalnego Dyrektora z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów lub możliwości istnienia zмовы między pracodawcą sprawcy naruszenia prawa lub udziału pracodawcy w naruszeniu prawa.

Rozdział 14

Działania informacyjne

§ 40.1. Pracownicy Regionalnej Dyrekcji zostaną zapoznani z Procedurą zgłaszania naruszeń prawa poprzez przekazanie dokumentu drogą elektroniczną na służbowe skrzynki emailowe. Ponadto Procedura zostanie umieszczona na wewnętrznym dysku komputerowym jednostki – na tzw. „dysku wspólnym”.

2. Osobom ubiegającym się o pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług informacja o procedurze zgłaszania naruszeń prawa, obowiązującej w Regionalnej Dyrekcji, przekazywana jest:

- a) w ogłoszeniu o naborze ze wskazaniem linku przekierowującego na adres BIP RDOŚ,
- b) w zapytaniu ofertowym lub ogłoszeniu na realizację postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ze wskazaniem linku przekierowującego na adres BIP RDOŚ,
- c) w pierwszym dniu praktyki, wolontariatu lub stażu.

3. Pracownikami odpowiedzialnymi za realizację czynności wskazanych w ust. 1 i 2 są właściwi pracownicy Wydziału Organizacyjno-Finansowego, zgodnie z zadaniami wskazanymi w ich zakresach czynności.

4. Fakt zapoznania się z Procedurą zgłaszania naruszeń prawa pracownicy i osoby, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt c), potwierdzają poprzez wypełnienie oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 6 do Procedury.

§ 41. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej Procedurze zgłaszania naruszeń prawa, mają zastosowanie przepisy ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r., poz. 928) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. Urz. UE L.305/17).

